Ἔτος Α΄. Τόμ. Β΄. Ἐν Ἀθήναις 26 Αὐγούστου 1890 Ἀριθ. 34

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ· ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ
καθηγητοῦ τῆς Γεωλογίας
ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ Πολυτεχνείῳ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ·
ΝΙΚ. Κ. ΓΕΡΜΑΝΟΥ Δρ. Φ. Ε.
ΑΛΕΞΑΝ. Δ. ΒΑΛΒΗ Δρ. Φ. Ε.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Ἀθήναις ἐτησία	Δρ.	7.—
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις ἐτ.	»	7.50
Ἑξάμηνος	»	4.—
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. χρ.		8.—

ΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ»
Ὁδὸς Φειδίου ἀριθ. 13
κατωτέρω τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
15 — ΛΕΠΤΑ — 15

Παρακαλοῦνται θερμῶς διὰ τελευταίαν φορὰν οἱ κύριοι συνδρομηταὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ ὅσοι δὲν ἐπλήρωσαν ἔτι νὰ ἀποστείλωσι τὴν συνδρομήν των δι' ἐπιστολῆς ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ γραφεῖόν μας, διότι ἄλλως θὰ ἀναγκασθῶμεν μετὰ λύπης μας νὰ διακόψωμεν τὴν ἀποστολὴν τοῦ φύλλου καὶ νὰ τοὺς ἀπονείμωμεν καὶ τὰς εὐχαριστίας μας διὰ τὴν καλωσύνην των, ἣν εἶχον νὰ δέχωνται τὸ φύλλον δωρεὰν ἐπὶ 8 ἤδη μῆνας.

Οἱ δὲ κύριοι ἀνταποκριταί, ὅσοι δὲν ἐξόφλησαν τοὺς λογαριασμούς των παρακαλοῦνται νὰ σπεύσωσιν εἰς ἐξόφλησιν αὐτῶν, καθ' ὅσον μάλιστα διά τινας ἔχομεν πληροφορίας, ὅτι ἐπληρώθησαν παρὰ τῶν συνδρομητῶν καὶ ἐν τούτοις καθυστεροῦσι· ἡμεῖς θὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ διακόψωμεν τὸ φύλλον ἂν δὲν μᾶς εἰδοποιήσουν δι' ἐπιστολῆς των, τίνες τῶν συνδρομητῶν δὲν ἐπλήρωσαν ἔτι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ· Περὶ θρέψεως κατὰ τὸν Α. Βερστάϊν ὑπὸ Κ. Μητσοπούλου.—Ὁ ἐνοφθαλμισμὸς καὶ ἐγκεντρισμὸς τῆς συκῆς μετὰ τριῶν σχημάτων ὑπὸ Σπυρ. Χασιώτου.—Ἡ Κεφαλληνία ὑπὸ φυσικὴν ἔποψιν ὑπὸ Α. Σκινζοπούλου.—Περὶ θηλάσεως τῶν βρεφῶν ὑπὸ Λ. Χρίστοβιτς.—Τέσσαρες συμβουλαὶ καθ' ἑβδομάδα.—Ἡ βιομηχανία τῶν ἀρωμάτων ἐν Ἀθήναις.—Ἀλληλογραφία,

ΠΕΡΙ ΘΡΕΨΕΩΣ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ Α. ΒΕΡΝΣΤΑΙΝ

ὑπὸ Κ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια τοῦ προηγ. φύλλου)

§ 7. Ἡ κυκλοφορία τῶν ὑλῶν.

Κατὰ τὰ ρηθέντα τὸ ἀνθρώπινον σῶμα εἶνε μετουσιωθὲν καὶ στερεοποιηθὲν αἷμα ζῶν. Τὸ αἷμα εἶνε μετουσιωθεῖσα τροφή. Ἡ τροφὴ συνίσταται ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς φύσεως παρασκευασθέντων καὶ μετουσιωθέντων στοιχείων. Ὥστε ὁ ἄνθρωπος εἶνε μετουσιωθέντα καὶ ζῶν λαβόντα χημικὰ στοιχεῖα.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀνθρώπινον γένος ἔχει ἡλικίαν πολλῶν χιλιετηρίδων, συγχρόνως δὲ μετ' αὐτοῦ ζῇ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἅπας ὁ ἐπίλοιπος ζωϊκὸς κόσμος, ὅστις καθ' ὅμοιον τρόπον γεννᾶται, ζῇ καὶ τρέφεται ὡς καὶ ὁ ἄνθρωπος, προκύπτει ἡ ἐρώτησις. Πόθεν προέρχονται τὰ στοιχεῖα ταῦτα, ἅτινα συνεχῶς πρέπει νὰ μετουσιωθῶσιν, ὅπως λάβωσι ζωήν; Δὲν μειοῦνται βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον τὰ στοιχεῖα ταῦτα, ἐνῷ εἰς φυτὰ μεταβάλλονται καὶ τρώγονται ὑπὸ ζώων καὶ ἀνθρώπων, ὅπως σχηματίζωσι σώματα ζώων καὶ ἀνθρώπων;

Ἡ ἀπάντησις πρὸς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἐδόθη ἤδη. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα οὐ μόνον εἰς πᾶσαν στιγμὴν ἀνανεοῦται διὰ τροφῆς, ἀλλὰ εἰς πᾶσαν στιγμὴν θνήσκουσι μέρη τινὰ αὐτοῦ, ἅτινα θανόντα ἐπανέρχονται πρὸς τὴν μητέρα γῆν, ἐξ ἧς ἦλθον.

Ὄχι μόνον ὁ νεκρὸς ἄνθρωπος ἐπιστρέφει πρὸς τὴν γῆν πᾶν ὅ,τι αὐτῇ ἀνήκει, καὶ ἀποδίδει πρὸς τὰ στοιχεῖα, πᾶν ὅ,τι ταῦτα ἔδωκαν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ ὁ ζῶν ἄνθρωπος ἀποτίνει πλείονα τοῦ νεκροῦ, ὃν ἐναποθέτομεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς μητρὸς γῆς.

Τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶνε ἰδιοκτησία του, ἀλλὰ δάνεισμα τῆς φύσεως, δανεισθὲν αὐτῷ δι' ὀλίγον τινὰ χρόνον, ὅπως ἀμέσως μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὑπηρεσίας του ληφθῇ πάλιν ὀπίσω· ὁ δὲ ὑπερήφανος ἄνθρωπος εἶνε ἠναγκασμένος νὰ δέχηται παρὰ τῆς φύσεως διηνεκῶς τὸ δάνεισμα τοῦτο καὶ διηνεκῶς αὐτῇ ν' ἀποτίνῃ τὸ χρέος τοῦτο, ἄχρις οὗ κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ πνοὴν πληρώσῃ τὸ ἔσχατον αὐτοῦ δάνειον καὶ

θνήσκων ἐπιβάλῃ τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τοὺς ὑπολειπομένους, νὰ προσφέρωσι πρὸς τὴν γῆν τὸ ἔσχατον αὐτοῦ χρέος.

Τί πρὸς ταῦτα λέγουσιν οἱ μωροὶ ἐκεῖνοι ἀριστοκράται, οἱ νομίζοντες, ὅτι ἡ φύσις ἔπλασε καὶ τρέφει αὐτοὺς δι' ἰδιαιτέρων ὑλῶν; Ἡ αὐτὴ καὶ αὐτοὺς περιμένει τύχη, ἣν καὶ τὸν πτωχὸν καὶ ρακένδυτον!

Καὶ ὄντως θαυμάσιον! Τὸ ἴδιον τοῦ ἀνθρώπου αἷμα εἶνε ὁ *ἀγγελιοφόρος*, ὅστις συνεχῶς φέρει αὐτῷ νέον δάνεισμα ὑπὸ μορφὴν μετουσιωθείσης τροφῆς καὶ ὁπλίζει τὸ σῶμα του διὰ μετουσιωθέντων στοιχείων. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἴδιον αὐτοῦ αἷμα εἶνε ὁ *ταμίας*, ὅστις μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας παραλαμβάνει τὸ δάνεισμα καὶ ἀπάγει πάλιν τοῦ σώματος τὰ στοιχεῖα, ὅπως ἀποδώσῃ ταῦτα εἰς τὴν φύσιν.

Εἰς πᾶσαν τοῦ αἵματος κυκλοφορίαν ἐν τῷ σώματι προσρέει πρὸς τοῦτο μετουσιωθεῖσα τροφή, ἥτις ἐν αὐτῷ μεταβάλλεται εἰς ζῶν ἀνθρώπινον σῶμα. Εἰς πᾶσαν τοῦ αἵματος κυκλοφορίαν αὐτὸ τὸ αἷμα παραλαμβάνει τὰ ἄχρηστα μόρια καὶ φέρει ταῦτα ἐκεῖ, ὁπόθεν πρέπει νὰ ἐξαχθῶσι τοῦ σώματος. Ἐν τοῖς νεφροῖς π. χ. κυρίως συνάγεται ἀπὸ τοῦ σώματος τὸ ἄχρηστον ἄζωτον *ὡς οὐρία* ἐν τῷ οὔρῳ, ἐν τῷ ὁποίῳ εὑρίσκεται ὡς παράμιγμα μέρος ὀξυφωσφορικῆς ἀσβέστου, ἥτις προηγουμένως ἐσχηματίζεν ὀστᾶ καὶ ὀδόντας καὶ νῦν κατέστη ἄχρηστος. Τὸ αἷμα ἀποκρίνει διὰ τοῦ δέρματος ὁλοκλήρου τοῦ σώματος τὸν ἱδρῶτα, ὅστις εἶνε ὑγρόν, ἐμπεριέχον ὕδωρ, δηλαδὴ ὀξυγόνον καὶ ὑδρογόνον, μετὰ τοῦ ὁποίου εἶνε παραμεμιγμέναι διάφοροι οὐσίαι ἄχρηστοι διὰ τὸ σῶμα καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ καὶ λῖπος ὑπάρχει.—Κυρίως δὲ τὸ αἷμα φέρει τὸ ἄχρηστον *ἀνθρακικὸν στοιχεῖον* πρὸς τοὺς πνεύμονας, ὅπως οὗτοι κατὰ τὴν ἐκπνοὴν δώσωσιν τὸν *ὀξυάνθρακα*, ὅστις, ὡς ἐρρήθη ἀλλαχοῦ, εἶνε σῶμα ἀεριῶδες, ὅπερ, ἂν μείνῃ ἐντὸς τῶν πνευμόνων ἢ εἰσπνευσθῇ, ἐνεργεῖ θανατηφόρως.

Δὲν εἶνε δὲ μικρὸν τὸ ποσόν, ὅπερ ὁ ἄνθρωπος κατὰ πᾶσαν ἡμέραν ἀποκρίνει ἀπὸ τοῦ σώματος αὐτοῦ· ἀποτελεῖ τοῦτο περίπου τὸ *δέκατον τέταρτον* τοῦ βάρους τοῦ σώματός του· τὸ βάρος δὲ τοῦ ὕδατος, ὅπερ ὡς ἀτμὸς ἢ ὑγρὸν ἀποκρίνεται ἐκ τῶν πνευμόνων, τοῦ δέρματος καὶ τῶν νεφρῶν ἀνέρχεται εἰς 24 ὥρας περίπου εἰς *ἓξ λίτρας*.

Καὶ πᾶσαι αὗται αἱ ἀποκριθεῖσαι οὐσίαι ἀπώλεσαν ἀμέσως τὴν ἰδιότητα τῆς μετουσιωθείσης καὶ ζώσης ὕλης, ἐπανέρχονται δὲ πρὸς τὰς ἁπλᾶς ἑνώσεις τῶν στοιχείων καὶ χρησιμεύουσι κυρίως πάλιν (π. χ. ἡ κόπρος) πρὸς τροφὴν τῶν φυτῶν, ἅτινα τὸ πρὶν διὰ τῶν ἰδίων τούτων οὐσιῶν ἔθρεψαν τὸν ἄνθρωπον.

Οὕτω περατοῦται ἐν τῇ φύσει ἡ μεγάλη τῶν ὑλῶν κυκλοφορία. Ἀπὸ τῶν ἀψύχων στοιχείων μεταβαίνουσι πρὸς τὰ φυτὰ καὶ ἀπὸ τῶν φυτῶν διὰ τῆς τροφῆς πρὸς τὰ ζῷα καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀπὸ τούτων πάλιν ὡς ἄχρηστοι οὐσίαι πρὸς τὰ στοιχεῖα, ὅπως ἀκολούθως ἀρχίσωσι ἐκ νέου τὴν κυκλοφορίαν, ἥτις νεκρὰ μὲν στοιχεῖα ζωοποιεῖ, ὅπως θάνατον μεταβάλῃ εἰς ζωήν, ζῶντα δὲ στοιχεῖα διαφθείρει, ὅπως ζωὴν μεταβάλῃ εἰς θάνατον.

Καὶ ἐν τῇ κυκλοφορίᾳ ταύτῃ εἶνε ἡ *θρέψις*, ἢ ὀρθότερον, ἡ ἀντικαταλλαγὴ τῆς ὕλης ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ὁ οὐσιώδης κρῖκος τῆς τὸν κόσμον συντηρούσης ἀλύσεως.

§ 8. Τὰ σιτία.

Ἐκ τῶν ἄχρι τοῦδε ῥηθέντων καθίσταται δῆλον, ὅτι τοιαῦτα σιτία ἢ τροφαὶ εἶνε θρεπτικαί, αἵτινες ἐν ἑαυτοῖς ἐμπεριέχουσιν τὰ συστατικά, ἐξ ὧν συνίσταται τὸ αἷμα.

Πρὸς τοῦτο εἶνε ἀνάγκη, τὰ σιτία νὰ ἐμπεριέχωσιν ὕδωρ, λεύκωμα, ἄλατα, πιμελὴν καὶ σάκχαρον, πᾶσαι δ' αὗται αἱ οὐσίαι νὰ εὑρίσκωνται πρὸς ἀλλήλας ἐν νομίμῳ τινὶ σχέσει.

Ἕκαστος γνωρίζει, ὅτι διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἀνανέωσιν τοῦ σώματος εἶνε λίαν ἀναγκαῖον τὸ ὕδωρ. Αἱ σάρκες ἡμῶν ἐμπεριέχουσιν ἐν ἑαυτοῖς 75 ἑκατοστὰ ὕδωρ, καὶ ὅμως ὁ ἄνθρωπος ἀποθνήσκει, ἂν εἰς αὐτὸν ὡς τροφὴ μόνον κρέας δοθῇ, τῷ ἀφαιρεθῇ δὲ τὸ ὕδωρ, διότι τὰ 75 ταῦτα ἑκατοστὰ τοῦ ὕδατος, τὰ ὁποῖα μετὰ τοῦ κρέατος τρώγει, οὐδόλως ἐπαρκοῦσι δι' ἅπαντα τὰ ὑγρά, ἅτινα εἶνε ἀναγκαῖα διὰ τὸ σῶμα αὐτοῦ.

Ἐκ τοῦ λευκώματος (ὁποῖον εἶνε τὸ τῶν ᾠῶν) τὸ ὁποῖον τρώγομεν, σχηματίζονται ἐν τῷ αἵματι αἱ οὐσίαι, ἐξ ὧν κυρίως συνίστανται αἱ σάρκες ἡμῶν. Εἶνε ὅμως πλάνη ἄν τις πιστεύῃ, ὅτι ἀναγκαῖον εἶνε νὰ τρώγῃ ᾠά, διότι καὶ ἡ *τυρία* ἐμπεριέχει τὰ αὐτὰ τοῦ λευκώματος συστατικά, ὡς δὲ ἴδομεν, ἐν τῷ μητρικῷ γάλακτι μόνον τυρία ὑπάρχει, ἐλλείπει δὲ ὡς τοιοῦτο τὸ λεύκωμα. Ὅστις λοιπὸν τρώγει ἀρκετὴν ποσότητα τυρίας — ὡς οἱ ποιμένες ἐν Ἑλβετίᾳ—*οὐδόλως ἔχει ἀνάγκην σαρκοφαγίας*.

Ἀλλὰ δὲν ἐμπεριέχει μόνον ἡ τυρία τὰ αὐτὰ τοῦ λευκώματος συστατικά, ἀλλ' ὑπάρχουσιν καὶ ἐν φυτικαῖς τροφαῖς λευκωματώδεις οὐσίαι, αἵτινες ἀποτελοῦσι σιτία σχηματίζοντα σάρκας. Τοιοῦτο φυτικὸν λεύκωμα εἶνε ἡ κόλλα (Kleber), ἥτις ἰδίως ἐνυπάρχει ἐντὸς τῶν δημητριακῶν καρπῶν. Προσέτι τοιαύτη οὐσία εἶνε *ἐρεβενθίνη*, τὸ κύριον συστατικὸν τῶν ἐρεβίνθων, τῶν κυάμων καὶ φακῶν, ἥτις εἶνε λεύκωμα ἐξαίρετον πρὸς κατασκευὴν σαρκῶν. Εὔληπτον λοιπόν, διατὶ δὲν ἀποθνήσκουσιν οἱ νηστεύοντες καὶ ζῶντες μόνον ἐκ τοιούτων τροφῶν.

Τὰ ἅλατα, ἅτινα πρέπει νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὸ αἷμα δὲν εἶνε μόνον τὸ κοινὸν μαγειρικὸν ἅλας, ἀλλὰ καὶ ἄλλαι τινὲς ἑνώσεις χημικαί, αἵτινες συνήθως δὲν θεωροῦνται ὡς τροφαί· τοιαῦται εἶνε αἱ ἑνώσεις τοῦ φωσφόρου, τοῦ σιδήρου κτλ. Αὗται ὑπάρχουσιν εἰς ποικίλας τροφάς, ἀόρατοι εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ἡμῶν, ἐξ ὧν σχηματίζονται τὰ ὀστᾶ, οἱ ὀδόντες, ὁ χόνδρος καὶ αἱ τρίχες.

Ἡ πιμελή, ἥτις τρώγεται, θεωρεῖται παρὰ πολλῶν ὡς λίαν τῶν σιτίων οὐσιῶδες συστατικόν, καὶ πιστεύουσιν, ὅτι διὰ τῆς πιμελῆς παχεῖς γίγνονται. Δὲν ἔχει ὅμως οὕτως. Σαρκοβόρα θηρία, ἅτινα μόνον ἐκ κρέατος καὶ πιμελῆς ζῶσι, δὲν παχύνονται, ἐνῷ ἐξ ἐναντίας ζῷα φυτοφάγα, ὡς π. χ. τὰ πρόβατα, οἱ βόες, γίγνονται παχύτατα, ἂν τρέφωνται διὰ καλοῦ χορτάσματος, ὅπερ μόνον ἐκ φυτῶν συνίσταται— Ἀλλ' ὅμως ἡ πιμελὴ δὲν εἶνε περιττὴ διὰ τὸ ἡμέτερον σῶμα. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀνάγκην τῆς πιμελῆς, διότι αὕτη κυρίως συντηρεῖ τὴν ἀναπνοήν. Ἡ πιμελὴ δέ, ἣς ἔχει ἀνάγκην τὸ ἀνθρώπινον σῶμα, σχηματίζεται μόνη της, ὥστε ἔχομεν ἀνάγκην ὀλίγην μόνον νὰ τρώγωμεν πιμελὴν καὶ ταύτην πρὸς μόνον τὸν σκοπόν, ὅπως διευκολύνωμεν τὸν σχηματισμὸν νέας πιμελῆς ἐκ τοῦ σακχάρου.

Ὥστε ὀρθὸν εἶνε, ἂν θεωρῶνται ἡ πιμελὴ καὶ τὸ σάκχαρον ὡς σώματα τῆς αὐτῆς τάξεως, διότι ἐν τῷ σώματι ἐκ τοῦ σακχάρου σχηματίζεται πιμελή· ἡ ὀλίγη δὲ πιμελή, ἣν τρώγομεν μετὰ τῶν σιτίων, σκοπὸν ἔχει νὰ διευκολύνῃ τὴν μεταβολὴν τοῦ σακχάρου εἰς πιμελήν.

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ πιστεύωμεν, ὅτι εἶνε ἀνάγκη νὰ τρώγωμεν πραγματικὸν σάκχαρον, διότι καὶ πᾶσα τροφή, ἥτις ἐμπεριέχει ἄμυλον, ἀντικαθιστᾷ ἐξαιρέτως τὸ σάκχαρον καὶ μεταβάλλεται ἐν τῷ σώματι ἡμῶν κατ' ἀρχὰς εἰς σάκχαρον καὶ ἀκολούθως εἰς πιμελήν. Τὰ γεώμηλα ἐμπεριέχουσιν ἄμυλον καὶ ἐκτελοῦσιν ἄριστα τὴν λειτουργίαν αὐτῶν, πρέπει ὅμως νὰ προσθέσωμεν εἰς αὐτὰ καὶ βούτυρον ἢ ἔλαιον, ὅπως τὸ ἄμυλον καὶ τὸ ἐκ τούτου ἐν τῷ στομάχῳ σχηματιζόμενον σάκχαρον εὐκόλως μεταβληθῇ εἰς πιμελήν.

Ἡ ἀρίστη δὲ τροφὴ εἶνε ὁ *ἄρτος*, διότι ἐμπεριέχει σχεδὸν ἅπαντα τὰ συστατικὰ τῆς θρέψεως. Ἐμπεριέχει φυτικὸν λεύκωμα, ὅπερ μεταβάλλεται εἰς σάρκας Ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ πάντα τὰ ἅλατα, ὧν τὸ σῶμα ἔχει ἀνάγκην, ὡς καὶ ἄμυλον, ὅπως ἐκ τούτου σχηματισθῇ πιμελή· ἂν λοιπὸν εἰς τὸν ἄρτον προστεθῇ βούτυρον ἢ καὶ ἔλαιον, ὅπως διευκολυνθῇ ὁ σχηματισμὸς τῆς πιμελῆς, πρὸς δὲ πίνηται καὶ ὀλίγον ὕδωρ, ἀρκεῖ νὰ τραφῇ τὸ σῶμα. Διὰ τοῦτο ἔκπαλαι ὁ ἄρτος θεωρεῖται ὡς ἡ ἀπαραίτητος καὶ οὐσιωδεστάτη τοῦ ἀνθρώπου τροφή. Ἐνῷ δὲ ὁ ἄρτος καὶ τὸ ὕδωρ ἐξαρκοῦσι πρὸς διατήρησιν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, τροφὴ μόνον ἐκ γεωμήλων ἢ ἐκ κρέατος ἢ ἐκ λευκώματος οὐδόλως θὰ δυνηθῇ νὰ διατηρήσῃ τὸ σῶμα ἡμῶν.

Οἱ φυσιολόγοι, ὅπως ἐξερευνήσωσι τὸ θρεπτικὸν καὶ ὠφέλιμον τῶν διαφόρων σιτίων, ἐτέλεσαν πλεῖστα καὶ ποικίλα πειράματα ἐπὶ ζώων, ὡς καὶ ἐπὶ στρατιωτῶν ἐντὸς στρατώνων, καὶ ἐξήγαγον πλεῖστα διδακτικώτατα πορίσματα, ἅτινα εἰδικώτερον πραγματεύονται αἱ φυσιολογίαι.

ΕΝΟΦΘΑΛΜΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΕΝΤΡΙΣΜΟΣ

ΤΗΣ ΣΥΚΗΣ

Κατὰ τὸν ἐμβολιασμὸν τοῦ δένδρου τούτου ἐκλέγεται ὡς τροφὸς μόνον ἡ *καρικὴ συκῆ* (ἡ κοινὴ συκηά), ὅταν προέρχεται κατὰ προτίμησιν ἐκ μοσχεύματος (κλάδου φυτευομένου πρὸς ἀναβλάστησιν) ἢ ἐκ παραφυάδος ἐρριζου (φερούσης πρὸ τῆς φυτεύσεως ρίζας ἀναπτυχθείσας περὶ τὴν βάσιν καλυπτομένας πρὸς τοῦτο ἐκ τῶν προτέρων διὰ χώματος). Τὸ δὲ κέντρον λαμβάνεται, ἐννοεῖται, ἐκ τῆς ἐκλεκτῆς συκῆς, τῆς ὁποίας ἐπιζητοῦμεν τὸν πολλαπλασιασμόν. Αἱ ἐν χρήσει τοῦ ἐμβολιασμοῦ τῆς συκῆς μέθοδοι εἶνε κυρίως αἱ ἀκόλουθοι τρεῖς.

Α'. Ἐνοφθαλμισμὸς δι' ἐνθέματος αὐλοειδοῦς.

Οὗτος ἐκτελεῖται ἀπὸ τοῦ Μαρτίου μέχρι τοῦ Μαΐου, ὡς ἑξῆς. Λαμβάνομεν νεαρὸν καὶ ὑγιὲ κλάδον ἐκ τοῦ ἐκλεκτοῦ δένδρου καὶ πρὸς τὸ μέσον αὐτοῦ κατὰ τὰ 3 περίπου ἑκατοστόμετρα ὑπεράνω ἑνὸς ὀφθαλμοῦ Ο χαράσσομεν τὸν φλοιὸν (μέχρι τοῦ ξυλώδους μέρους) διὰ τοῦ ἐγχειριδίου καὶ κατὰ κυκλικὴν γραμμὴν α. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ ὀλίγον χαμηλότερον τοῦ αὐτοῦ ὀφθαλμοῦ. Αἱ δύο αὗται κυκλικαὶ γραμμαὶ α καὶ β ἑνώνονται διὰ τρίτης χαραγμῆς παραλλήλου πρὸς τὸν ἄξονα τοῦ κλάδου. Μετὰ τὰς πράξεις ταύτας τῇ βοηθείᾳ ἐλεφαντίνης γλυφίδος τοῦ ἐγχειριδίου ἀποσπᾶται ὁ μεταξὺ τῶν γραμμῶν α καὶ β φλοιὸς γ μετὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ Ο, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ εἶνε πλήρης (δηλ. νὰ μὴ στερεῖται τοῦ τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ μέρος πληροῦντος νηπιώδους, οὕτως εἰπεῖν, βλαστοῦ). Τὸ ἀποσπασθὲν τοῦτο τμῆμα γ τὸ φέρον κατ' ἀνάγκην σχῆμα αὐλοειδὲς εἶνε τὸ κέντρον ἢ τὸ ἔνθεμα τὸ ὁποῖον προσκολλᾶται ἐπὶ τῆς τροφοῦ, ἀφ' οὗ αὕτη παρασκευασθῇ ὡς ἑξῆς: Ὀλίγον κάτωθεν ἑνὸς ὀφθαλμοῦ ἀποσπᾶται ἀπὸ τοῦ κορμοῦ αὐτῆς, καθ' ὃν τρόπον ἐγένετο καὶ διὰ τὸ κέντρον, ἓν αὐλοειδὲς τεμάχιον φλοιοῦ, ἴσον πρὸς αὐτὸ διαστάσεων καὶ προκύπτει τοιουτοτρόπως περὶς τοῦ κορμοῦ τῆς συκῆς μία ἐπιφάνεια γυμνή, ἡ ὁποία πρέπει ἀμέσως νὰ καλυφθῇ ὁλόκληρος ὑπὸ τοῦ αὐλοειδοῦς κέντρου. Περιδένεται ἀκολούθως τὸ μέρος τοῦτο καὶ ἂν εἶνε ἀνάγκη (πρὸς κάλυψιν γυμνῶν ἐπιφανειῶν) ἐφαρμόζεται κόλλα τις ἐκ τῶν συνήθων τοῦ ἐμβολιασμοῦ.

Σημειωτέον ὅτι τὸ κέντρον τίθεται ἐπὶ τοῦ κορμοῦ τῆς συκῆς, ἂν αὕτη εἶνε ἡλικίας ὀλίγων ἐτῶν.

Ἄλλως τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ ἐνοφθαλμισμοῦ ἐφαρμόζεται ἐπί τινος τῶν κλάδων τῆς συκῆς. Πάντως δὲ πρέπει ὁ κλάδος ἐκ τοῦ ὁποίου λαμβάνεται τὸ κέντρον νὰ εἶνε ὅσῳ τὸ δυνατὸν ἰσοπαχὴς πρὸς τὸ τμῆμα τῆς τροφοῦ ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ ὁ ἐμβολιασμός.

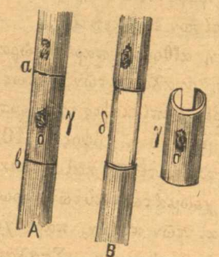

Σχ. 8

Β΄. Ἐνοφθαλμισμὸς δι' ἐνθέματος αὐλοειδοῦς τροποποιημένος.

Οὗτος λαμβάνει χώραν καθ' ὃν χρόνον καὶ τρόπον καὶ ὁ ἀμέσως προηγούμενος. Ἡ διαφορὰ συνίσταται εἰς τὸ ὅτι κατὰ τὴν προπαρασκευὴν τοῦ μέρους τῆς τροφοῦ, τοῦ μέλλοντος νὰ δεχθῇ τὸ κέντρον γίνεται κυκλική τις χαραγμὴ α χωροῦσα μέχρι τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ ξύλου, κάτωθεν δὲ αὐτῆς μία ἄλλη β ὅλως ἐπιπολαία (μὴ κόπτουσα τὸν φλοιόν). Μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν γραμμῶν γίνονται πολλαὶ κάθετοι χαραγμαὶ γ βαθεῖαι, ὅσῳ καὶ ἡ α καὶ κατ' αὐτὸν τρόπον χωρίζεται, ὡς εὐκόλως ἐννοεῖ τις, ὁ φλοιὸς εἰς τὸ μέρος τοῦτο εἰς στενὰς λωρίδας. Τὰς λωρίδας ταύτας γ ἀποσπᾷ τις εἰς τρόπον, ὥστε αὗται νὰ κρέμανται κρατούμεναι μόνον ὑπὸ τῆς βάσεως αὐτῶν, καὶ τοιουτοτρόπως γυμνοῦται περὶξ τοῦ βλαστοῦ μεταξὺ

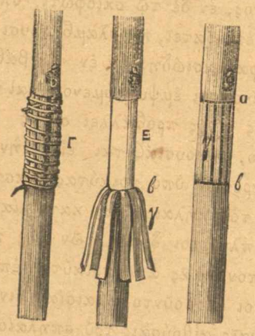

Σχ. 9

τῶν γραμμῶν α—β ἡ ἐπιράνεια Ε, ἐπὶ τῆς ὁποίας προσκολλᾶται, ὅπως καὶ κατὰ τὴν Α΄. μέθοδον, τὸ αὐλοειδὲς κέντρον. Περιβάλλεται ἀκολούθως τοῦτο ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ λωρίδων γ ἐπαναφερομένων πρὸς τὴν προτέραν αὐτῶν θέσιν καὶ περιδένεται, ὡς βλέπει τις εἰς τὸ μέρος Γ τοῦ σχήματος 9. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην σπανίως γίνεται ἀνάγκη κόλλας.

Σημείωσις. Συνειθίζεται πολλάκις νὰ τίθηται τὸ αὐλοειδὲς κέντρον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ἐναπομένοντος βλαστοῦ τῆς τροφοῦ μετὰ προηγούμενον αὐτῆς ἀποκεφαλισμὸν (ἂς εἴπωμεν οὕτω). Τὸ ἀσφαλέστερον εἶνε νὰ μὴ ἀποκεφαλίζηται πρὸ τοῦ ἐμβολιασμοῦ ἡ τοοφός, ἀλλὰ μετὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ ἀφοῦ βεβαιωθῇ τις ὅτι αὕτη ἐπέτυχεν. Ἀποκόπτονται τότε τὰ ὑπεράνω τοῦ κέντρου μέρη τῆς συκῆς διὰ βαθμιαίων κλαδεύσεων (κατὰ διαστήματα 10—15 ἡμερῶν) μέχρις ἑνὸς σημείου κατὰ 10 περίπου ἑκατοστόμετρα ἀπέχοντος αὐτοῦ. Τὸ δὲ ἐναπομένον τοῦτο μικρὸν τμῆμα ξύλου ὑπεράνω τοῦ κέντρου ἀφαιρεῖται καθ' ὁλοκληρίαν μετὰ τὸ τέλος τοῦ πρώτου χειμῶνος.

Γ. Ἐγκεντρισμὸς διὰ στεφανέτου τελειοποιουμένου.

Ὁ τοιοῦτος ἐγκεντρισμὸς ἐκτελεῖται κατὰ τὴν ἄνοιξιν μέχρι τοῦ Μαΐου διὰ δένδρα μεγάλης ἡλικίας. Ὁ κορμὸς τῆς τροφοῦ Α ἀποκόπτεται κατὰ κεκλιμένην τομὴν Β πολλὰ πλησίον τοῦ ἐδάφους καὶ εἰς τὸ μέρος ὅθεν ἄρχονται αἱ ρίζαι (μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν ἐννοεῖται, τοῦ περὶ τὴν βάσιν χώματος). Ἐκ τοῦ ὑψηλοτέρου μέρους Ε τῆς τομῆς ταύτης σχίζεται καθέτως ὁ φλοιὸς εἰς μῆκος ὀλίγων ἑκατοστομέτρων. Παρασκευάζεται δὲ τὸ κέντρον Β, ὡς καὶ κατὰ τὸν ἁπλοῦν στεφανίτην (ἴδε σχῆμα 2 εἰς τὰ περὶ ἐλαίας) καὶ ἔπειτα εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς πελεκηθείσης πλευρᾶς αὐτοῦ σχηματίζεται διὰ μικρᾶς καθέτου περίπου σχισμῆς Ι ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω ἓν εἶδος γλωσσίδος Η. Ἀκολούθως ἀποσπᾶται τῇ βοηθείᾳ τῆς γλυφίδος τοῦ ἐγχειριδίου τὸ ἓν χεῖλος Γ τοῦ σχισθέντος ἐπὶ τῆς τροφοῦ φλοιοῦ, καὶ εἰς τὸ προκῦπτον χάσμα εἰσάγεται τὸ λεπτυνθὲν μέρος τοῦ κέντρου Β κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἡ γλωσσὶς Η νὰ ἐφαρμόζηται ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ

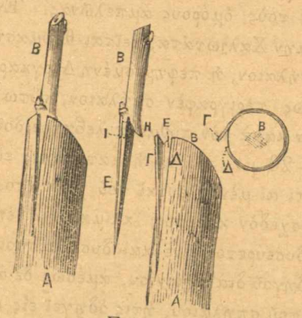

Σχ. 10

αὐτῆς μέρους ἐπὶ τῆς κεκλιμένης τομῆς Β (ὥστε νὰ σκαλώνει ἐκεῖ). Μετὰ τὴν τοιαύτην αὐτοῦ προσκόλλησιν καλύπτεται τὸ κέντρον ἐκ τῶν νώτων Ε ὑπὸ τοῦ χείλους Γ τοῦ φλοιοῦ. Ἡ ἐπιτυχία εἶνε ἔτι μεγαλητέρα ἂν πρὸς τούτοις ἀφαιρεθῇ στενωτάτη λωρὶς φλοιοῦ ἐκ τοῦ πλαγίου τοῦ κέντρου μέρους, τὸ ὁποῖον πρό-

κειται μετὰ τὴν προσκόλλησιν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς τροφοῦ νὰ εὑρίσκηται εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς τομῆς Δ τοῦ ἑτέρου χείλους τοῦ σχισθέντος φλοιοῦ αὐτῆς. Ἐφαρμογὴ περιδέσμου καὶ κόλλας ὡς συνήθως.

Σημείωσις Ἐνίοτε ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω τριῶν μεθόδων γίνεται χρῆσις εἰς τὰ μεσημβρινὰ τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ ἀντεστραμμένου ἐνοφθαλμισμοῦ (ἴδε σχῆμα 5) διὰ τὸν ἐμβολιασμὸν τῆς συκῆς.

Προσεχῶς περὶ τοῦ ἐμβολιασμοῦ τῆς μωρέας καὶ ἄλλων ὀπωροφόρων δένδρων.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΧΑΣΙΩΤΗΣ

Η ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ

ΥΠΟ ΦΥΣΙΚΗΝ ΕΠΟΨΙΝ

(Συνέχεια τοῦ προηγ. φύλλου)

Περιγραφὴ τοῦ σταλακτιτικοῦ σπηλαίου Δρογκαράτη· μετεωρολογικὴ καὶ ὑδρογραφικὴ ἐξέτασις τῆς νήσου.

Ἐξ Ἀργοστολίου ὁδεύοντες πρὸς τὴν περιοχὴν Σάμης, ἀπαντῶμεν ἑκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ μεγίστας διαστρώσεις ἀσβεστολιθικάς, καλυπτομένας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὑπὸ θάμνων, πρίνων καὶ ἐλατῶν. Ὁ ἱστὸς τῶν πετρωμάτων τούτων εἶνε συμπαγής, ὁ δὲ σχισμὸς αὐτῶν κατὰ πλάκας διαφόρου πάχους καὶ ποικίλων διαστάσεων, καθίσταται λίαν ὠφέλιμος εἰς τοὺς ἐκεῖ ἀγρότας, οἵτινες μεταχειρίζονται τὸ πέτρωμα τοῦτο καὶ πρὸς στρῶσιν, καὶ ἐνίοτε πρὸς κατασκευὴν τῆς στέγης τῶν οἰκιῶν αὐτῶν. Ἡ πεδιάς, ἣν μετὰ πεντάωρον ἐξ Ἀργοστολίου πεζοπορείαν ἀπαντῶμεν, καὶ ἥτις ΒΑ μὲν περιορίζεται ὑπὸ τοῦ Αἴνου καὶ τοῦ καταφύτου ὄρους Ροῦδι, ἄλλοθεν δὲ ὑπὸ σειρᾶς λόφων, εἶνε μετρίως εὔφορος καὶ διασχίζεται κατὰ παντοίας διευθύνσεις ὑπὸ ἀγρίων χειμάρρων, οἵτινες ἐπιφέρουσι σπουδαίας καταστροφὰς εἰς τοὺς ὁμόρους ἀμπελῶνας. Ἐνταῦθα καὶ ὑπὸ τὴν κώμην Χαλιωτάτα, κεῖται θαυμαστὸν σταλακτιτικὸν σπήλαιον, ἡ περιημισμένη Δρογκαράτη. Ὡς τὸ προηγουμένως περιγραφὲν σπήλαιον, οὕτω καὶ τοῦτο, ἔχει εἴσοδον κατὰ τὸν πυθμένα λεβητοειδοῦς κοιλότητος βάθους 20 μ., εἰς ἣν ἡ κατάβασις εἶνε δυσχερεστάτη, διότι αἱ μὲν πλευραὶ τοῦ χάσματος εἰσὶν ἀπότομοι καὶ σχεδὸν κάθετοι, κλίμακες δ' ἐπαρκοῦς μήκους καὶ δυσεύρετοι εἶνε καὶ δυσκόμιστοι. Κατήλθομεν μεθ' ὁδηγοῦ διὰ σχοινίου, ἀμέσως δὲ ἀπηντήσαμεν τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου, ἥτις ὁδηγεῖ εἰς αἴθουσαν κυκλοτερῆ, ἀκτῖνος 10 μ. Τὸ σκότος καὶ ἡ ἔκτασις τῆς Δρογκαράτης, ἀπήτουν ζωηρὸν φωτισμόν, διὸ ἐπρομηθεύθημεν ἐκ τῶν προτέρων ἐπαρκεῖς λαμπάδας, ἔτι δὲ ἠνάψαμεν πυρὰς εἰς διάφορα σημεῖα, ἐπιτυχόντες οὕτω φῶς ἐπαρκές. Τὸ ἔδαφος καλύπτεται ὑπὸ παχείας ἰλύος, ἐφ' ἧς κεῖνται διεσπαρμένα μέγιστα τμήματα σταλακτιτῶν, δύο δὲ κοιλότητες βάθους 2 περίπου μ. ῥέουσι διαυγέστατον καὶ πόσιμον ὕδωρ, συρρέον ἐκ τοῦ θόλου, θερμοκρασίας 12° Κ. ἐνῷ τὸ θερμόμετρον ἐδείκνυεν ἐν τῇ σκιᾷ ἐξωτερικὴν θερμοκρασίαν 22° Κ. Αἱ πλευραὶ καὶ ὁ θόλος τῆς πρώτης ταύτης αἰθούσης, περιέχουσι πλείστους καὶ μεγίστους σταλακτίτας, οἵτινες ὅμως καταστρέφονται ὁσημέραι, πολλάκις χάριν παιδιᾶς, ὑπὸ ἀγροίκων ἐπισκεπτῶν.

Ἐὰν ἡ πρώτη αἴθουσα παρέχῃ ὡραῖον θέαμα διὰ τοῦ μεγέθους τῶν σταλακτιτῶν, ὄντως ἔκπληξιν καὶ θαυμασμὸν διεγείρει ἡ ἐπίσκεψις τῆς δευτέρας αἰθούσης, ἥτις ἔχει ἀκτῖνα μὲν 15 μ., ὕψος δὲ 10 μ. Ἐν ταύτῃ ἡ ἀφθονία τῶν σταλακτιτῶν καὶ ἡ ποικιλία τῶν σχημάτων καὶ τῶν χρωμάτων αὐτῶν, φωτιζομένων ὑπὸ τῶν λαμπάδων καὶ τῶν πυρῶν, παρέσχε θέαμα ὅπερ οὐδέποτε θὰ λησμονήσωμεν. Σταλακτῖται μήκους πλειοτέρων ποδῶν, χιονόλευκοι, φαιοὶ καὶ ἐρυθροί, κρέμανται ἀπὸ τοῦ θόλου, ἕτεροι δὲ λεπτότεροι μέχρι πάχους μολυβδίδος, συμπληροῦσι τὴν διακόσμησιν, ἐνῷ τὸ ἔδαφος φέρει πολλαχοῦ σταλαγμίτας ποικιλωτάτους, ὧν πολλοὶ συνεδέθησαν ἤδη πρὸς τὸν θόλον. Κατὰ τὸ κέντρον τῆς αἰθούσης, κεῖνται μέγιστα τμήματα ἀσβεστολίθου, ἐφ' ὧν ὑπάρχουσι ποικιλώτατοι σταλαγμῖται, ἀποτελοῦντες ὡσεὶ βωμόν. Δυσπερίγραπτος εἶνε ἡ ἐντύπωσις, ἣν τὰ παράδοξα ταῦτα σχήματα καταλείπουσι, διακλαδιζόμενα καὶ παρουσιάζοντα οἱονεὶ κορμὸν καὶ κλάδους δένδρου· ἀκουσίως ἀναμιμνησκόμεθα τοῦ Γάλλου Tournefort, ὅστις ἐπισκεφθεὶς τὸ διάσημον σπήλαιον τῆς Ἀντιπάρου, ἐδημοσίευσε τῷ 1690 τὴν ἀστείαν ἐκείνην θεωρίαν περὶ ὀρυκτῆς βλαστήσεως (Grottes et Cavernes par Adolphe Batin σελ. 232). Τὰ φῶτα παρ' ὅλην τὴν ἔντασιν αὐτῶν, δὲν ἰσχύουσιν ἵνα διασκεδάσωσι τελείως τὸ κρατοῦν ἐν τῇ αἰθούσῃ σκότος, ἐν δὲ τῷ σκιόφωτι, ὅπερ περὶ τὰς φωτεινὰς ἑστίας ἐπικρατεῖ, προσλαμβάνουσι τ' ἀντικείμενα σχήματα φαντασιώδη. Οἱ ἐν τῷ βάθει μέγιστοι σταλακτῖται φαίνονται ἐμψυχούμενοι, καὶ ἡ στιγμιαία ἀναλαμπὴ πυρᾶς τινος προβάλλει σκιὰς παραδόξους. Τὸ θέαμα τοῦτο, παρουσιάζεται εἰς τὴν φαντασίαν τῶν ἀμαθῶν ἀγροτῶν ὑπὸ τοιαύτας διαστάσεις, ὥστε οὗτοι θεωροῦσι τὸ σπήλαιον, ὡς κατοικίαν πνευμάτων καὶ διαβόλων, πλεῖστοι δ' ἐκ τῶν τῆς παρακειμένης κώμης, ἀπέτρεπον ἡμᾶς ἀπὸ τοιαύτης ἐπισκέψεως. Οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι ἐφοβοῦντο ἀπαισίαν τινὰ συνάντησιν ἐν ταῖς σκοτειναῖς αἰθούσαις τοῦ σπηλαίου, καὶ ἐφαντάζοντο ἤδη στῖφος διαβόλων ἐπιπίπτον καὶ παράσυρον ἡμᾶς, ἀνεπιστρεπτεὶ πρὸς τὸ ζοφερὸν βασίλειον, ἐκεῖ ὅπου — κατὰ τὸν ποιητὴν — ἀποβάλλει ὁ εἰσερχόμενος πᾶσαν ἐλπίδα.

*
* *

Μίλιά τινα πρὸς Ν τοῦ φρουρίου Ἄσσου, ὑπάρχει παράκτιον σπήλαιον, ἡ εἴσοδος τοῦ ὁποίου κεῖται εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς θαλάσσης, καὶ ἐπιτρέπει τὸν εἴσ-

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΒΟΛΙΝΗ

πλουν λέμβου· πρῶτος ὁ κ. Grascet de Saint—Sauveur, παρετήρησε τὸ λαμπρὸν φωτεινὸν φαινόμενον, ὅπερ ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ συμβαίνει, ἀνάλογον πρὸς τὸ ἐν τῷ κυανῷ σπηλαίῳ τῆς νήσου Capri. Παρὰ τὸ μοναστήριον Ταφιὸς ὑπάρχει ἡ γνωστὴ διὰ τὸ ἀπότομον Δρακοντοσπηλιά, τέλος δὲ πλουσία εἰς κοιλότητας εἶνε ἡ δυτικὴ ἀκτὴ τοῦ Ἀργοστολίου, κατὰ μῆκος τῆς ὁποίας ἡ ἀδιάλειπτος προσβολὴ τοῦ πελάγους, ἐπιφέρει σπουδαιοτάτην διάβρωσιν τοῦ πετρώματος. Ἀπορρῶγες βράχοι καὶ βαθύταται σπηλάδες, προδίδουσι τὴν κατάβρυψιν καὶ τὴν διάλυσιν, ἣν ἐπήνεγκον τὰ κύματα καταφερόμενα ὑπὸ τῶν ΑΔ ἀνέμων ἐπὶ τῆς ἀκτῆς. Τοιαῦτα, σύντομα ὄντως καὶ ἀτελέστατα, ἐκθέτομεν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν γεωγνωσίαν τῆς νήσου: λεπτομερεστέρα καὶ ἐπιτόπιος ἐξέτασις τῆς πατρίδος ἡμῶν πολλὰ ἴσως θὰ φέρῃ εἰς φῶς ἄγνωστα νῦν, καὶ ἐπιστημονικῶς ἐνδιαφέροντα. Τὰ πετρώματα τῆς Κεφαλληνίας, ἀνήκουσιν εἰς τὴν Μεσοζωϊκὴν περίοδον καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν Κρητιδικὴν διάπλασιν· εἰδικωτέραν δὲ γεωλογικὴν ἐξέτασιν τῆς νήσου, εὑρίσκει ὁ βουλόμενος εἰς τὰ ἔργα τῶν κυρίων D. Ansted καὶ Fr. Unger. Εἰς ταῦτα παραπέμποντες τὸν ζητοῦντα πλείονας λεπτομερείας, ἐπιχειροῦμεν ἤδη σύντομόν τινα μετεωρολογικὴν καὶ ὑδρογραφικὴν ἐξέτασιν τῆς ἡμετέρας πατρίδος.

* * *

Καίτοι αἱ Ἰόνιοι νῆσοι περιλαμβάνονται ἐν διαφορᾷ 40 Β πλάτους, ἔχουσι τὸ αὐτὸ περίπου κλῖμα, ὅπερ τοπικῶς μεταβάλλεται κατὰ τὸ ὕψος τῆς χώρας, καὶ κατὰ τὴν ἀπόστασιν αὐτῆς ἀπὸ τῆς θαλάσσης. Ὁ χειμών, τοῦ ὁποίου ἀντιπρόσωπος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ Ἰανουάριος, εἶν' ἐν γένει βροχερὸς καὶ θυελλώδης· ἰσχυροὶ βόρειοι ἄνεμοι μετὰ λαιλάπων, ἀγγέλλουσι τὴν προσέγγισιν αὐτοῦ, καὶ κατὰ Νοέμβριον καλύπτονται αἱ κορυφαὶ τῶν ὀρέων τῆς νήσου διὰ τῆς πρώτης χιόνος. Καθ' ὅλην τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους, πνέουσιν ἄνεμοι ἐκ τῶν ΝΔ, ἡ δὲ τροπὴ αὐτῶν πρὸς τὰ ΝΑ περὶ τὰ μέσα Μαρτίου, ἀγγέλλει τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔαρος. Περὶ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς τούτου, ἡ φυτικὴ ζωὴ προβαίνει μετὰ θαυμασίας ταχύτητος, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔαρος ἕως τοῦ θέρους, ἐπέρχεται ταχεῖα ἡ μετάβασις, καὶ ὁ Μάϊος, ὁ ὡραιότατος μὴν ἐπὶ τῶν Ἰονίων νήσων, ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὸ θέρος. Ἀλλ' ὁ κυρίως θερινὸς μήν, εἶνε ὁ Αὔγουστος, ξηρὸς παρερχόμενος καὶ θερμότατος· ἄφθονοι βροχαὶ περὶ τὸ τέρμα αὐτοῦ ἀγγέλλουσι τὴν φθινοπωρινὴν ὥραν.

Ἀτυχῶς ἐλλείπουσι πληροφορίαι περὶ τῆς θλίψεως καὶ τῆς θερμοκρασίας τῆς ἀτμοσφαίρας, ἐπὶ τῶν διαφόρων σημείων τῆς νήσου. Ὅτε οἱ Βρετανοὶ ἐδέσποζον τῶν νήσων, ἐγένοντο τακτικαὶ παρατηρήσεις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν τελευταίαν, ἐν Ἀργοστολίῳ, ὁ δὲ κ. J. Davy, ἀδελφὸς τοῦ διασήμου χημικοῦ, ὃν πολλάκις θὰ μνημονεύσωμεν ἐν τῇ παρούσῃ διατριβῇ, ἀναφέρει ὅτι κατὰ μὲν τὰς θερμοτάτας ἡμέρας, ἡ θερμοκρασία ἀνέρχεται εἰς 32° Κ, κατὰ δὲ τὰς ψυχροτάτας μόλις κατέρχεται εἰς 7°, καὶ ὅτι σπανιώτατα ὁ ὑδράργυρος συστέλλεται μέχρι τοῦ 0°· ἀλλ' ἐξ ἰδίων παρατηρήσεων, ἐπιτρέπεται ἡμῖν νὰ θεωρήσωμεν τὸ κατὰ τὸν κ. Davy κατώτατον ὅριον τῆς θερμοκρασίας, ὡς ὑπερβολικόν, διότι ἐν τῇ χειμερινῇ ὥρᾳ, ὁ ὑδράργυρος κατέρχεται συνηθέστατα καὶ μέχρι +4°. Θεωρῶν δὲ ὁ εἰρημένος ἀνήρ, ὅτι ἐκ τῆς θερμοκρασίας τῶν πηγῶν τόπου τινός, δύναταί τις νὰ συμπεράνῃ τὴν ἀτμοσφαιρικὴν θερμοκρασίαν, ἐξήτασεν ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην πλείστας πηγὰς τῆς νήσου, ἡ δ' ἐργασία αὕτη παρέσχε μέσον ἐξαγόμενον 17° Κ.

* * *

Καθωρισμένη καὶ κανονικὴ φαίνεται ἡ ἐπίδρασις τῆς ξηρᾶς ἐπὶ τῶν ἀερίων ρευμάτων, ἐγγὺς τῶν νήσων. Ὀλίγῳ μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, γεννᾶται ἡ θαλασσία αὔρα διὰ τῆς αὐξούσης θερμάνσεως τοῦ ἐδάφους, ἥτις πρὸς τὸ ἑσπέρας μεταβάλλεται εἰς ἀπόγειον. Κατὰ τὸν χειμῶνα, οἱ ἐκ τῶν ἀκτῶν τῆς στερεᾶς πνέοντες ΒΑ ἄνεμοι, συμβάλλοντες πρὸς ΝΔ ἀτμοσφαιρικὰ ρεύματα, γίνονται πρόξενοι δεινῶν θυελλῶν, αἵτινες συχνότατα ἀνασπῶσι δένδρα. Ἡ διαφορὰ τῶν ποσοτήτων τῶν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ὑδρατμῶν κατὰ τὸ ἔαρ, φθινόπωρον καὶ χειμῶνα, δὲν εἶνε σπουδαία, τοὐναντίον ὅμως ἡ ξηρασία εἶνε κατὰ τὸ θέρος σημαντική, ἐξαρτωμένης τῆς ποσότητος τῶν ὑδρατμῶν ἐκ τῶν ρευμάτων τῆς ἀτμοσφαίρας. Ὁ Εὖρος κεκορεσμένος ὑδρατμῶν, οὐ μόνον ἐπιφέρει τὴν σωματικὴν καὶ διανοητικὴν κόπωσιν παρὰ τοῖς κατοίκοις τῆς νήσου, ἀλλὰ καὶ μέταλλα εὐκολώτατα ὀξειδιεῖ, καὶ ἐπιβλαβῆ διὰ τὸν φυτικὸν κόσμον ἐξασκεῖ ἐνέργειαν, ἥτις ὅμως εἶνε ἀσθενεστέρα ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις, ἢ ἐπὶ τῶν Δαλματικῶν ἀκτῶν, ἕνεκα τῶν ἀπογείων ἀνέμων. Ἐξαιρέτως ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἡ ὑγρομετρικὴ κατάστασις τῆς ἀτμοσφαίρας ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ρευμάτων αὐτῆς, οἱ δὲ βόρειοι ἄνεμοι φέρουσι κατὰ τὴν θερινὴν ὥραν μεγάλην ποσότητα ὑδρατμῶν πρὸς τὴν νῆσον, συμβάλλοντος πρὸς τοῦτο καὶ τοῦ δάσους, ὅπερ καλύπτει μέγα μέρος τοῦ Αἴνου. Στρεφομένων τῶν Β ἀνέμων πρὸς τὸ ΝΑ καὶ ΝΔ ἐπέρχεται ἄμεσος σχηματισμὸς νεφῶν καὶ ὁμίχλη, ταχέως δ' ἀποκρύπτεται ἡ κορυφὴ τοῦ Αἴνου, διὸ ὁ ναυτιλλόμενος θεωρεῖ τοῦτο ὡς σημεῖον μεταβολῆς τοῦ καιροῦ, ἐνῷ ἡ πλημμυρὶς ἐν τῷ ὁρμῷ τοῦ Λειβαδιοῦ, καὶ ἡ ἀδιάλειπτος ἐπισώρευσις νεφῶν ἀγγέλλει εἰς αὐτὸν τὸν ἐπερχόμενον Εὖρον. Τὸ μέγα δάσος, ὅπερ ἐκάλυπτε ποτὲ τὸν Αἶνον, θὰ ἐξήσκει βεβαίως σπουδαίαν ἐπίδρασιν πρὸς συμπύκνωσιν τῶν ὑδρατμῶν καὶ ἑπομένως αὔξησιν τοῦ ποσοῦ τῶν ὀμβρίων ὑδάτων. Ἀτυχῶς ἐλλείπουσι διὰ τὴν Κεφαλληνίαν, οὐ μόνον τὰ στοιχεῖα ἅτιν' ἀπαιτοῦνται πρὸς προσδιορισμὸν τῆς

ποσότητος τοῦ ἐτησίου, ὑπὸ στερεάν τε καὶ ὑγρὰν κατάστασιν, καταπίπτοντος ἐκ τῆς ἀτμοσφαίρας ὕδατος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν βροχερῶν ἡμερῶν ἐπὶ ὡρισμένον διάστημα χρόνου. Ἃς ἐλπίσωμεν ὅτι καὶ τοῦτο, καὶ ἄλλα ἔτι κενὰ ἐν τῇ φυσικῇ ἱστορίᾳ τῆς πατρίδος ἡμῶν, θέλουσι συμπληρωθῇ ἐν προσεχεῖ μέλλοντι.

Ἂν παραβάλωμεν τὸ ποσὸν τοῦ ἐτησίου πίπτοντος ἐπὶ τῆς νήσου ὕδατος, πρὸς τὸ ποσὸν ὅπερ ἀποδίδουσιν αἱ πηγαὶ καὶ οἱ ρύακες, ἐκπληττόμεθα διὰ τὴν σπουδαίαν οἱονεὶ ἐξαφάνισιν αὐτοῦ· τὸ γεγονὸς τοῦτο, συνδέεται βεβαίως πρὸς τὴν φύσιν, τὴν διάστρωσιν καὶ τὸν ἱστὸν τῶν πετρωμάτων. Οἱ ἀσβεστολιθικοὶ ὄγκοι τῆς νήσου, τυγχάνοντες διάτρητοι παντοῖοι, ἐπιτρέπουσι τὴν ταχυτάτην ἐξάτμισιν τῶν ὀμβρίων ὑδάτων, ὥστε μετὰ τὴν τῆξιν τῶν χιόνων, οὐδὲ σταγὼν σχεδὸν ὕδατος ἀπομένει ἐπὶ τῶν ἀγόνων τούτων πετρωμάτων. Ὁ κ. Ansted, σημειοῖ τὴν σπουδαίαν ἀπορρόφησιν τοῦ ὕδατος ὑπὸ τοῦ ἐδάφους τῶν Ἰονίων νήσων, ἐν Κεφαλληνίᾳ δὲ μάλιστα, τὸ φαινόμενον τοῦτο ἀκολουθεῖ τόσῳ ταχέως, ὥστε μόλις ἀπομένει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς νήσου σημαντικὴ ποσότης, ὄμβρου, ἥτις ὡς ρύαξ νὰ κατέλθῃ πρὸς τὴν θάλασσαν. Σπανίως ἀπαντῶσι διαρκεῖς καὶ ἄφθονοι πηγαὶ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς νήσου, οἱ δὲ κάτοικοι συνάζουσι συνήθως τὰ ὄμβρια ὕδατα ἐν δεξαμεναῖς· ἀλλὰ παρὰ τὰς ἀκτὰς ὑπάρχουσιν ἄφθονοι πηγαί, εἴτε ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης εἴτε ὑπ' αὐτὴν διαρρέουσαι.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΚΙΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΤΘΕΙΑ

ἡ θήλασις τῶν βρεφῶν.

ὑπὸ Λ. Δ. ΧΡΙΣΤΟΒΙΤΣ ἰατροῦ

(Συνέχεια τοῦ προηγ. φύλλου)

Ὧραι θηλάσεως.—Ἐνόσῳ τὸ βρέφος ὑφίσταται ἀπώλειαν τοῦ ἑαυτοῦ βάρους ὁ Trousseau ἐπιτρέπει τὴν συχνὴν καὶ ἄτακτον θήλασιν φρονῶν ὅτι οὕτω ἤθελεν ἀναπληρωθῇ ἡ καθυστερουμένη κατὰ βάρος αὔξησις. Ἀλλ' ὁ Blanche παρατηρεῖ τοὐναντίον ἐν τῷ ἀκανονίστῳ θηλασμῷ, τοῦτέστιν ἰσχυρὰν αἰτίαν μοιραίως τὴν ἀπώλειαν τοῦ βάρους ἐπάγουσαν. Τῷ ὄντι ὁ στόμαχος τῶν βρεφῶν, ὅπως καὶ ὁ τῶν ἐνηλίκων ἀνάγκην ἔχει ἀναπαύσεως πρὶν ἢ χορηγηθῇ αὐτῷ νέα πρὸς πέψιν ποσότης τροφῆς. Τὸ καθ' οἱανδήποτε ὥραν θηλάζον βρέφος, ἐν ᾧ καταπονεῖ τόν τε ἑαυτοῦ στόμαχον καὶ τὴν τροφὴν, πληροῖ τὰ πεπτικά του ὄργανα ἐκ τοῦ ὑδαρεστέρου μέρους τοῦ γάλακτος, διότι καταλίπει τὸν μαστὸν ἀκριβῶς καθ' ἣν ὥραν κατέρχεται τὸ καθαρῶς θρεπτικὸν μέρος τοῦ γάλακτος.

Τῷ ὄντι πολλάκις ἡ ἄτακτος καὶ συχνὴ θήλασις φοραται προκαλοῦσα γαστρικὰς διαταράξεις καὶ ἐμέτους· λίαν ὠφέλιμος φαίνεται ἑπομένως ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν ὡρῶν τῶν θηλάσεων κατὰ εἰκοσιτετράωρον. Διαρκούσης τῆς ἡμέρας τὰ βρέφη δέον νὰ θηλάζωσι κατὰ πᾶσαν δευτέραν, τὴν δὲ νύκτα κατὰ πᾶσαν τετάρτην καὶ πλέον ὥραν Μετὰ τὴν τελευταίαν ἡμερησίαν θήλασιν γινομένην τὴν 9ην μμ. ὥραν, τὸ βρέφος δέον νὰ θηλάζῃ τὴν 1ην ἢ 2αν μετὰ τὸ μεσονύκτιον, καὶ εἶτα τὴν 5ην ἢ 7ην πρωϊνὴν ὥραν. Ἐὰν ἐξυπνᾷ ἢ κλαυθμηρίζῃ ὅπερ συμβαίνει ἐνίοτε δίς ἢ τρὶς τῆς νυκτός, δοκιμάζεται ἡ καταπράϋνσις καὶ ἡ ἀποκοίμησίς του δι' ἄλλων μέσων, οὐδέποτε ὅμως διὰ τοῦ θηλασμοῦ· μόνον ὅταν εἶνε θυμῶδες καὶ δυσπειθὲς χορηγητέον ὀλίγον χλιαρὸν γάλα ἀγελάδος μετ' ἴσης ποσότητος ὕδατος ἀνάμικτον, διὰ τῆς προχοΐδος (biberon) ἢ διά τινος κοχλιαρίου. Αἱ κατὰ τὰς πρώτας νύκτας παρουσιαζόμεναι δυσκολίαι ἐκλείπουσι κατ' ὀλίγον, τὸ δὲ βρέφος ἀποκτᾷ ἐπὶ τέλους τὴν ἕξιν τῆς τακτικῆς θηλάσεως.

Ἐν συντόμῳ, κατὰ μὲν τοὺς πρώτους τέσσαρας τῆς ζωῆς μῆνας τὸ βρέφος δέον νὰ θηλάζῃ ὀκτάκις ἢ δεκάκις τὸ ἡμερονύκτιον. Μετὰ τὸν τέταρτον μῆνα περιορίζεται κατά τι ὁ ἀριθμὸς τῶν θηλάσεων. Εἰς τὴν ἀρχὴν δὲ τοῦ ἑβδόμου μηνὸς ἡ θήλασις δύναται νὰ γίνῃ μόνον κατὰ πᾶσαν τρίτην ὥραν, τετράκις ἢ πεντάκις τὴν ἡμέραν, καὶ ἅπαξ ἢ δὶς τὴν νύκτα.

Ὑποθέσωμεν ὅτι εὑρισκόμεθα ἐνώπιον τροφοῦ, ἐχούσης σύμπαντα τὰ προμνημονευθέντα προσόντα δυνάμεθα ν' ἀποφανθῶμεν μετὰ βεβαιότητος ὅτι ἡ θήλασις θέλει ἐπιτύχει; Ὄχι. Ἐκτὸς τῶν φυσικῶν καὶ χημικῶν ἰδιοτήτων τοῦ γάλακτος ὑπάρχουσιν καὶ ἄλλαι ὅλως εἰδικῆς φύσεως, ἐξαρτώμεναι ἐκ τῆς γαλακτικῆς ἐκκρίσεως καὶ συνδεόμεναι μετὰ τῆς ζωῆς αὐτῆς τοῦ γάλακτος. Ταύτας δὲν δυνάμεθα ἐκ τῶν προτέρων νὰ γνωρίζωμεν οὐδὲ νὰ ἐκτιμήσωμεν δεόντως εἰμὴ μόνον διὰ τῆς προσεκτικῆς παρατηρήσεως τῶν πεπτικῶν ὀργάνων καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ βρέφους, τοῦτέστιν ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων, τὰ ὁποῖα ἡ θήλασις ἐπὶ τοῦ βρέθους ἐπιφέρει. Δικαίως ἄρα εἶπον ὅτι τὸ βρέφος εἶνε ἄριστον ἀντιδραστήριον τοῦ γάλακτος. Ἡ ἀκριβὴς ἑπομένως ἐξέλεγξις τῆς κατὰ βάρος αὐξήσεως τοῦ βρέφους, ἡ καθημερινὴ ἐξέτασις τῆς λειτουργίας τῶν ἐντέρων καὶ τοῦ στομάχου εἶνε τὰ τελευταῖα μέσα πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ποιότητος τοῦ γάλακτος καὶ τῆς τροφοῦ.

ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Κόλλα διαφανὴς διὰ τὰ ἐκπορσελάνης ἀντικείμενα Μιγνύομεν ἐν φιαλιδίῳ 60 γραμμα χλωριοφορμίου μετὰ 75 γραμμων ἐλαστικοῦ κόμμεως κεκομμένου εἰς μικρότατα τεμάχια. Ἀφοῦ διαλυθῇ τελείως τὸ κόμμι ἐν τῷ χλωριοφορμίῳ προσθέτομεν 15 γραμμα μαστίχης εἰς δάκρυα, ἥτις ὅπως διαλυθῇ ἐν ψυχρῷ ἀπαιτεῖ 8 ἡμέρας περίπου.

Ἀποκάθαρσις ταγγῶν ἐλαίων.—Διὰ νὰ ἀποκαθάρωμεν τὰ ταγγὰ ἔλαια, ἢ τὰ ἐνέχοντα ἀκαθαρσίας μεταχειριζόμεθα τὸν ἑξῆς τρόπον. Ἐντὸς βυτίου, οὗτινος ὁ πυθμὴν εἶνε διάτρητος ἐπιστρωννύομεν τεμάχιον φλανέλλας ἀκριβῶς ἐφαρμοζόμενον, ὅπερ καλύπτομεν μὲ στρῶμα φυτικῶν ἀνθράκων πάχους 20 ἑκατοστομέτρων· τοιουτοτρόπως τὸ ἔλαιον διηθούμενον ἀποκαθαίρεται τελείως. Ἐὰν δὲ θέλωμεν νὰ καταστήσωμεν αὐτὸ καὶ ἄχρουν προστιθέμεθα ἐν τῷ βυτίῳ καὶ ἕτερον ἰσοπαχὲς στρῶμα ζωϊκοῦ ἄνθρακος.

—

Οἰκονομικὸς οἶνος ἐκ σταφίδων. Εἰσάγομεν 100 λίτρα ὕδατος ἐν δοχείῳ χωρητικότητος 300 λίτρων περίπου· προσθέτομεν 50 χιλιόγραμμα σταφίδων μιγνύομεν τὸ ὅλον, καλύπτομεν αὐτὸ δι' ἐριούχου καὶ καταλίπομεν ἐν χώρῳ ὑποθέρμῳ. Ὅταν ἄρξηται ἡ ζύμωσις πρέπει νὰ ἀναδεύωμεν αὐτὸ δὶς τῆς ἡμέρας ἐπὶ δύο ἑβδομάδας. Ὅταν ἡ ζύμωσις παύσῃ, ὅπερ εὐκόλως ἀναγνωρίζομεν ἐκ τῆς καθιζήσεως τῆς σταφίδος, ἐξάγομεν καὶ ἐκθλίβομεν τὰς σταφίδας κατ' ἀρχὰς μὲν διὰ τῆς χειρὸς κατόπιν δὲ διὰ πιεστηρίου. Μεταγγίζομεν ἤδη τὸ ὑγρὸν εἰς βυτίον ξηρὸν καὶ καλῶς θερμανθὲν προσθέτομεν δὲ 5 χιλιόγραμμα σακχάρου καὶ ἥμισυ λίτρον φυράματος (levure). Διατηροῦμεν μέρος τοῦ ὑγροῦ ὅπως προσθέτομεν αὐτὸ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, ὅταν πληρώσωμεν ὕδατος τὸ βυτίον, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζυμώσεως.

—

Οἰκονομικὰ καὶ εὐχερῶς κατασκευαζόμενα ἀρώματα.

Ὕδωρ Κωλωνίας.

Περγαμέλαιον	10	γραμ.
Πορτογαλέλαιον	10	»
Κιτρέλαιον	10	»
Ἀνθέλαιον	2	»
Δεδρολιβανέλαιον	2	»
Οἰνόπνευμα 90°	966.	

Μίξατε πάντα καὶ διηθήσατε

Οἰνόπνευμα 86°	0,56	λίτρου
Περγαμέλαιον	28	γραμ.

—

Οἰνόπνευμα	0,56	λίτρου
Αἰθέριον ἔλαιον τυφίου (lavande)	14	γραμ.
Περγαμέλαιον	14	»
Αἰθ. ἔλαιον γαρυφάλλου	1,77	

Μίξατε πάντα καὶ διηθήσατε.

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΩΝ ΑΡΩΜΑΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Αἴσθημα ἀληθῶς ἐνθαρρυντικὸν ἐμπνέει εἰς πάντα, μετὰ διαφέροντος παρακολουθοῦντα τὴν παρ' ἡμῖν τεχνολογικὴν κίνησιν, ἡ ἵδρυσις ἐν Ἀθήναις ἐργοστασίου βιομηχανικῆς κατασκευῆς ἀρωμάτων ὑπὸ τῶν φιλοτίμων καὶ προοδευτικωτάτων ἀδελφῶν κ.κ. Λιάππη. Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν οἱ Ἀδελφοὶ Λιάππη διατηροῦσιν ἐνταῦθα λαμπρὸν μυροπωλεῖον ἐσχάτως ὅμως ἐπεδόθησαν εἰς τὴν παρασκευὴν ἀρωμάτων τινῶν, ὧν ἡ ἔκτακτος ἐπιτυχία καὶ ἡ χαμηλὴ τιμὴ ἐπέτρεπον αὐτοῖς ἐναμίλλως νὰ διαγωνίζωνται καὶ νὰ νικῶσι πρὸς τοὺς λοιποὺς ἐνταῦθα παρασκευαστὰς ἀρωμάτων. Ἀλλ' οἱ ἀδελφοὶ Λιάππη δὲν ἠρκέσθησαν εἰς τοῦτο· δι' ἐπιμόχθων ἀγώνων κατώρθωσαν τὴν ἵδρυσιν ἐργοστασίου *τελείου* ἐν ᾧ παρασκευάζονται εἰς βαθμὸν τελειότητος Εὐρωπαϊκῆς *Ὕδωρ Κωλωνίας* λεπτοτάτης καὶ ἡδίστης ὀσμῆς, *Ὕδωρ Κυρίνης* lege artis καὶ οὐχὶ ὡς τὰ συνήθη κεχρωματισμένα οἰνοπνεύματα, διάφορα Bouquets καὶ Extraits ἡδονικῶς μεθύσκοντα τῆς λεπτοτέρας Παρισινῆς βιομηχανίας, *παχύμυρα βαλσαμώδη, ὀδωτοτρίμματα* διάφορα παρασκευασμένα ἐξ ἀγνῶν καὶ ὑγιεινῶν στοιχείων, vinaigre, γαλακτώματα βαφὰς κτλ. προϊόντα τῆς λεπτοτέρας μυρεψείας. Ὁ ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ἐκφράζει πρὸς τοὺς φιλοτίμους νέους τὰ εἰλικρινῆ αὐτοῦ συγχαρητήρια καὶ τὰς εὐχὰς ὑπὲρ τῆς εὐοδώσεως τῆς νέας ταύτης βιομηχανίας, ἥτις τελειοποιουμένη βαθμηδὸν θὰ δυνηθῇ, ὡς ἐκ τῆς γεωγραφικῆς θέσεως τῆς χώρας, νὰ διαδοθῇ βεβαίως καθ' ἅπασαν τὴν Ἀνατολὴν—ἀπὸ τῶν σεραίων τοῦ Τεχεὰν μέχρι τῶν ὀχθῶν τοῦ Βοσπόρου—εἰς τὸν προνομιοῦχον τοῦτον τόπον, ὅστις ὑπῆρξεν ἡ κοιτὶς τῆς ἀρωματοποιίας, καὶ ἐν ᾧ φύονται τὰ εὐωδέστερα ἄνθη καὶ ὅθεν ἐξάγονται ἔτι τὰ πολυτιμώτερα φυσικὰ μύρα.

Β.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

κ. Β. Καλδοκορέσην, Ζυρίχην· δελτάριόν σας ἐλήφθη ἐπιστολὴν ἔχετε ταχυδρομικῶς· κ. Α. Μάτσαν Χαλκίδα· τὸ λάθος εἶνε ἰδικόνσας ἔπρεπε ἐγκαίρως νὰ ὑπενθυμίσητε ἡμῖν τὴν ἀποστολὴν τοῦ καθυστερουμένου πρώτου φύλλου· πλειότερα ταχυδρομικῶς. κ. Βρεττόπουλον Χίον· πρὸ ἐνὸς καὶ ἡμίσεος μηνὸς δι' ἐπιστολῆς μᾶς ἀναγγείλατε ὅτι κατὰ τὸ τέλος Ἰουλίου ἠθέλετε ἀποστείλει τὰς συνδρομάς· παρῆλθεν ἤδη καὶ ὁ Αὔγουστος. κ. Νικολαΐδην ἰατρόν, Αἰκατερίνην· ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν μᾶς εἰδοποιήσατε περὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν συνδρομῶν τοῦ «Προμηθέως» παρῆλθον 7 μῆνες· τετράκις σᾶς ἐγράψαμεν πλὴν οὐδεμίαν ἀπάντησιν ἐλάβομεν. κ. Δεπάσταν Κων)πολιν, χρήματα μέχρι τοῦδε παρ' οὐδενὸς ἀνταποκριτοῦ σας ἐλάβομεν· στείλατε ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ γραφεῖον δι' ἐπιστολῆς σας ἐπὶ συστάσει. κ. Βενιέρην ἐργοδηγὸν Τρίπολιν· δὲν ἠλπίζαμεν ποτὲ ὅτι τόσῳ εὐκόλως ἠθέλατε λησμονήσει τοὺς λόγους σας· οὐδέποτε ἐπιστεύσεμεν ὅτι οὔτε ἀπαντήσεως εἰς τὰς 3 ἐπιστολὰς τῆς διευθύνσεως ἠθέλεμεν ἀξιωθεῖ· τί νὰ ὑποθέσωμεν ἀγνοοῦμεν. Χριστοδούλου, Γαλάζιον· ἐπισπεύσατε δραστηριώτερον κάπως τὴν εἴσπραξιν τῶν συνδρομῶν, εἰσήλθομεν ἤδη εἰς τὸν ἔνατον μῆνα. κ. Καλοκαιρινὲν Καρδίτσαν ἄρθρον σας δημοσιευθήσεται ἐν τῷ προσεχεῖ φύλλῳ συγγνώμην διὰ τὴν βραδύτητα. κ. κ. Γ. Ἀθανασιάδην καὶ Α. Σταυρόπουλον Πάτρας· τηλεγραφικὴ πρόσκλησίς σας ἀκόμη; πότε σκοπεύετε τὸν Σεπτέμβριον ὅτε θὰ εἶνε ἀδύνατον;

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Πρὸς

τὸν κ. Ἠλεῖον.

Ἐνταῦθα

Δηλώσατε παρακαλοῦμεν τὴν ὑμετέραν διεύθυνσιν ὅπως σᾶς ἀπαντήσωμεν ἰδιαιτέρως καὶ ἀναλόγως πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν φράσιν τῆς ἐπιστολῆς σας· ἐστὲ δὲ βέβαιος ὅτι θὰ **ἱκανοποιήσωμεν** τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν μεγάλην ὑμῶν εὐσυνειδησίαν. Ὁ ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ δυστυχῶς δὲν δύναται νὰ διαθέτῃ χῶρον εἰς τοιαύτας ἀτερπεῖς συζητήσεις καὶ μάλιστα μετ' ἀνθρώπων, οἵτινες δὲν ἔχουσι τὸ θάρρος τοὐλάχιστον τῶν ἀγρίων Ταρτάρων. Ἐκεῖνοι, μᾶλλον γενναιόψυχοι ὄντες, σημειοῦσιν τὸ ἑαυτῶν ὄνομα ἢ χαράττουσι διαφόρους γλυφὰς ἐπὶ τῶν φαρμακερῶν βελῶν ἵνα ἀναγνωρίζωσιν οἱ ἐχθροὶ ἐκ τίνος προέρχονται ταῦτα, σεῖς δὲ κρύπτεσθε ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον ὅπως κρύπτονται ὄπισθεν τοῦ ἰσχνοῦ σαρκίου σας οἱ ὑποβολεῖς ὧν γίνεσθε «**παίγνιον**» ἐπὶ θυσίᾳ τῆς εἰλικρινείας καὶ τῆς εὐσυνειδησίας σας. Τὰς κολακευτικὰς ὑπὲρ τοῦ «Προμηθέως» ἐκφράσεις σας ἀπαξιοῦμεν καὶ τῆς ἐλαχίστης προσοχῆς, μετ' ἀηδίας δὲ καὶ οἴκτου χαράσσομεν καὶ τὰς γραμμὰς ταύτας, ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ ὅπως μὴ πλανᾶσθε νομίζοντες ὅτι δὲν σᾶς ἐννοοῦμεν καὶ διατελῆτε ἐν τῇ θέσει τοῦ ὑπατημένου ἀπατεῶνος.

Τύποις Πάσσαρη καὶ Βεργιανίτου